

Visita-Taller
Cicle Mitjà
Primària

“Explorem l’arxiu de Sants. Descubrim
el passat a través de les fotografies”
Guió pel docent

Ajuntament de Barcelona – Arxiu Municipal de Barcelona

Direcció del Sistema Municipal d'Arxius
Carrer d'Avinyó, 7, 1ª planta
Tel. 93 402 76 02

Arxiu Municipal del Districte de Sants-Montjuïc

Creu Coberta, 104-108

932914240

arxcap@bcn.cat

www.bcn.cat/arxiu

www.facebook.com/bcnarxiunicipal

www.facebook.com/arxiufotograficbcn

Fotografies

Arxiu Municipal del Districte de Sants-Montjuïc

- **Guió didàctic de la visita-taller per a Cicle Mitjà de Primària**

“Explorem l’arxiu de Sants. Descubrim el passat a través de les fotografies”

**Ajuntament
de Barcelona**

Presentació

Us proposem una visita-taller amb la finalitat de donar a conèixer l'Arxiu Municipal del Districte de Sants-Montjuïc a l'alumnat de cicle mitjà d'educació primària. Aquesta activitat també permetrà als nens i nenes conèixer la feina dels arxivers i arxiveres, i comprendre el valor dels documents com a testimoni patrimonial del passat i eina de gestió per a l'administració municipal.

L'activitat té dues parts. La primera és la visita al centre d'arxiu on es mostra a l'alumnat el recorregut que fa un document des que arriba a l'Arxiu fins que és consultat pels usuaris.

Es visiten els diferents espais destinats a cadascuna de les fases per les quals passa el document.

A la segona part de l'activitat es fa el taller de recerca, en el qual, a partir de fotografies, es reflexiona i investiga sobre el seu valor i la informació que ens proporcionen.

1. Objectius didàctics

- Conèixer les funcions de l'Arxiu Municipal del Districte de Sants-Montjuïc.
- Conèixer els diferents tipus de documents que es guarden en aquest arxiu.
- Relacionar els diferents espais amb la funció que desenvolupen: classificació, descripció, digitalització, restauració, conservació, etc.
- Analitzar diferents suports d'escriptura utilitzats al llarg de la història.
- Valorar la importància de conservar els documents, font de coneixement de la història.
- Conèixer les professions vinculades a la conservació, el tractament i la difusió dels documents.
- Comprovar els canvis que s'han esdevingut al llarg del temps en l'àmbit dels transports, costums, oficis i botigues.
- Participar activament en el treball en grup, adoptant una actitud responsable, solidària, cooperativa i dialogant, argumentant les pròpies opinions i contrastant-les amb les dels altres.
- Utilitzar la llengua com a eina per construir coneixement, comunicar-lo i compartir-lo amb els altres.

2. Què cal saber abans de fer l'activitat?

Per tal d'aprofitar al màxim la visita-taller, proposem que prèviament els alumnes treballin a l'aula alguns aspectes com ara els següents:

- Conèixer la ubicació de l'arxiu.
- Saber que l'arxiu és un lloc públic, on treballen els arxivers i arxiveres que gestionen documents.

-
- Haver explicat que actualment totes les accions humanes generen documents i que part d'aquesta informació es conserva a l'arxiu. Relacionar-ho amb l'arxiu personal i familiar que tots tenim a casa.
 - Haver parlat de la importància de les fonts documentals.

3. Descripció de l'activitat

La visita-taller està orientada al descobriment de l'Arxiu i del seu valor administratiu social i cultural. Començarem l'activitat amb una visita guiada per les diferents dependències on l'alumnat podrà observar com són els dipòsits documentals, la sala de consulta, la sala de tractament de la documentació, com es conserven els documents, quins tipus de documents custodien, i podran manipular diferents suports d'escriptura fets servir al llarg de la història.

A continuació ens traslladarem a la sala on faran el taller de recerca. L'alumnat tindrà una sèrie de facsímils de fotografies procedents dels fons i les col·leccions de l'Arxiu, i hauran de treballar en grup sobre tres temes concrets: transports, oficis i botigues. El treball de recerca es basarà en l'observació, identificació i descripció de les fotografies, i a establir relacions amb una sèrie de materials didàctics que l'Arxiu proporcionarà.

Al final de l'activitat s'exposaran unes conclusions a partir d'una posada en comú per part de tots els grups de recerca.

Continguts i competències de l'activitat

CONTINGUTS	COMPETÈNCIES
Identificació de les manifestacions culturals com a elements de cohesió social.	Dimensió ciutadania: Participar en la vida col·lectiva a partir de valors democràtics, per millorar la convivència i per afavorir un entorn més just i solidari.
Identificació dels canvis en les persones al llarg del temps i de les diferents etapes personals.	Dimensió món actual: Interpretar el present a partir de l'anàlisi dels canvis i continuïtats al llarg del temps, per comprendre la societat en què vivim.
Ús de tècniques de registre i representació de la història pròpia i del passat familiar proper.	Dimensió món actual: Plantejar-se preguntes sobre el medi, utilitzar estratègies de cerca de dades i analitzar resultats per trobar respostes. Dimensió comprensió lectora: Aplicar estratègies de comprensió per obtenir informació, interpretar i valorar el contingut d'acord amb la tipologia i la complexitat del text i el propòsit de la lectura. Aplicar estratègies de cerca i gestió de la informació per adquirir coneixement propi.
Ús de fonts històriques diverses per obtenir informació i evidenciar els canvis i continuïtats al llarg del temps d'aspectes de la vida quotidiana i de l'entorn proper.	Dimensió món actual: Interpretar el present a partir de l'anàlisi dels canvis i continuïtats al llarg del temps, per comprendre la societat en què vivim. Dimensió comunicació oral: Comprendre textos orals de la vida quotidiana, dels mitjans de comunicació i escolars.

<p>Anàlisi de l'evolució d'algun aspecte de la vida quotidiana al llarg del temps: ús d'unitats de mesura temporal i aplicació de les nocions de canvi i continuïtat.</p>	<p>Dimensió comprensió lectora: Aplicar estratègies de comprensió per obtenir informació, interpretar i valorar el contingut d'acord amb la tipologia i la complexitat del text i el propòsit de la lectura. Aplicar estratègies de cerca i gestió de la informació per adquirir coneixement propi.</p>
<p>Descoberta i valoració del patrimoni i cultural.</p>	<p>Dimensió món actual: Analitzar paisatges i ecosistemes tenint en compte els factors socials i naturals que els configuren, per valorar les actuacions que els afecten.</p> <p>Dimensió comunicació oral: Interactuar oralment d'acord amb la situació comunicativa utilitzant estratègies conversacionals.</p> <p>Dimensió comprensió lectora: Aplicar estratègies de comprensió per obtenir informació, interpretar i valorar el contingut d'acord amb la tipologia i la complexitat del text i el propòsit de la lectura.</p> <p>Dimensió plurilingüe i intercultural: Ser conscient de la pertinença a la comunitat lingüística i cultural catalana, i mostrar interès per l'ús de la llengua catalana. Conèixer i valorar la diversitat lingüística i cultural de Catalunya, l'Estat Espanyol, d'Europa i del món.</p>

5. Metodologia

És una activitat pensada per tal que els nois i noies participin activament en la construcció del seu propi coneixement a partir de l'observació, la manipulació, la classificació, la relació i la interpretació de diferents documents. Emprarem una metodologia basada en el treball cooperatiu i el diàleg.

Es tindran presents les necessitats del grup i s'adaptaran els continguts al nivell de coneixements previs copsats per part de l'educador durant la introducció de l'activitat. Es buscarà establir relacions entre l'Arxiu i la vida quotidiana, les experiències personals i familiars de l'entorn de l'alumnat per tal de facilitar la seva comprensió i la construcció del seu coneixement. Pretenem que siguin conscients que tots tenim documents des del moment del nostre naixement i que, per tant, tots som protagonistes de la nostra història.

6. Conceptes

- L'Arxiu Municipal del Districte de Sants-Montjuïc.
- Documents textuais, fotogràfics, gràfics, plànols, etc.
- Activitats econòmiques de producció a Sants.
- Els transports a Sants.
- Els oficis a Sants.

7. Activitats d'aprenentatge

- Introducció per captar preconceptes dels alumnes.
- Visita a les diferents dependències de l'Arxiu.
- Observació i manipulació de fonts documentals.
- Comparació de dades de diferents èpoques.
- Classificació d'oficis i les seves definicions.
- Observació de mitjans de transport i comparació amb la seva energia i ús.
- Extracció d'informació sobre diferents botigues i la seva funció.
- Formulació d'hipòtesis.
- Posada en comú.

8. Recursos i materials

- Dossier general de l'Arxiu Municipal de Barcelona.
- Guió de l'activitat pel mestre/a.
- Quadern de l'alumne/a.
- Maleta didàctica amb suports d'escriptura.
- Selecció de documents de l'Arxiu.
- Fotografies.
- Dibuixos Pissarra imantada.

9. Fitxa de l'activitat

Nom de l'activitat:

Explorem l'arxiu de Sants. Descubrim el passat a través de les fotografies.

Horari de les activitats didàctiques: a concretar

Preu: Gratuït

Durada total: 2 hores.

Cicle educatiu: cicle mitjà d'educació primària

Nombre d'alumnes: 25 alumnes per grup aproximadament.

El mestre haurà d'estar present durant l'activitat per tal d'acompanyar i supervisar el grup.

Inscripcions: A través del telèfon 932914240 o del correu electrònic, amds@bcn.cat

Horari d'atenció al públic de l'arxiu: de dilluns a divendres de 9-14 hores.

Es necessita demanar cita prèvia per consultar els documents.

10. Consells pràctics:

- Cal procurar ser puntuals.
- Cal parlar amb veu baixa durant l'activitat perquè hi ha persones consultant documents.
- Cal manipular els documents amb molta cura perquè no es deteriorin.
- Cal portar llapis i goma o altre material per poder escriure.
- L'alumnat compartirà els materials per grup, i en tot moment n'han de ser responsables i tenir-ne cura.
- Cal animar l'alumnat a participar en totes les activitats de manera activa.
- Es poden portar càmeres fotogràfiques perquè es preveu que hi haurà moments en què l'alumnat podrà fer fotografies.

11. Propostes posteriors

- Buscar i comparar algunes de les fotografies amb l'actualitat, com podria ser el cas de la botiga Curtidos situada al carrer del Guadiana o la botiga Can Batllori situada al carrer de Cros.
- Analitzar quins dels oficis treballats a l'Arxiu es conserven actualment i quins no, i explicar-ne els motius.
- Fer un estudi sobre els transports que els alumnes de la classe han fet servir a la seva vida i comparar-los amb els treballats a l'Arxiu.

12. Per saber-ne més:

- ALBERCH, R; ARREGUI, I; BURGUILLOS, N; CARTAÑÁ, A; GIMENEZ, M; SERCHS, J (2001). L'Arxiu. Barcelona: Arxiu Municipal del Districte de Sants-Montjuic, Col·lecció Conèixer el Districte de Sants-Montjuïc, 12. Barcelona: Ed. Districte de Sants-Montjuïc.
- CARRERAS, C; VALLÈS, C (1997). Sants fa cent anys: El municipi abans de l'annexió, Col·lecció Conèixer el Districte de Sants-Montjuïc, 8. Barcelona: Ed. Districte de Sants-Montjuïc.
- FERNÁNDEZ, M; LÓPEZ, D (1993). La industrialització. Col·lecció Conèixer el Districte de Sants-Montjuïc, 2. Barcelona: Ed. Districte de Sants-Montjuïc.
- ORTEGA, J (2003). Els transports. Col·lecció Conèixer el Districte de Sants-Montjuïc, 13. Barcelona: Ed. Districte de Sants-Montjuïc.
- SANROMÀ, J; PARDO, F.X (2006). El ferrocarril. Col·lecció Conèixer el Districte de Sants-Montjuïc, 14. Barcelona: Ed. Districte de Sants-Montjuïc.
- Visita la web de l'Arxiu Municipal de Barcelona: www.bcn.cat/arxiu.
- Fes-te fan del Facebook de l'Arxiu Municipal de Barcelona: www.facebook.com/bcnarxiuunicipal